

Åben Skole som Det Tredje Rum

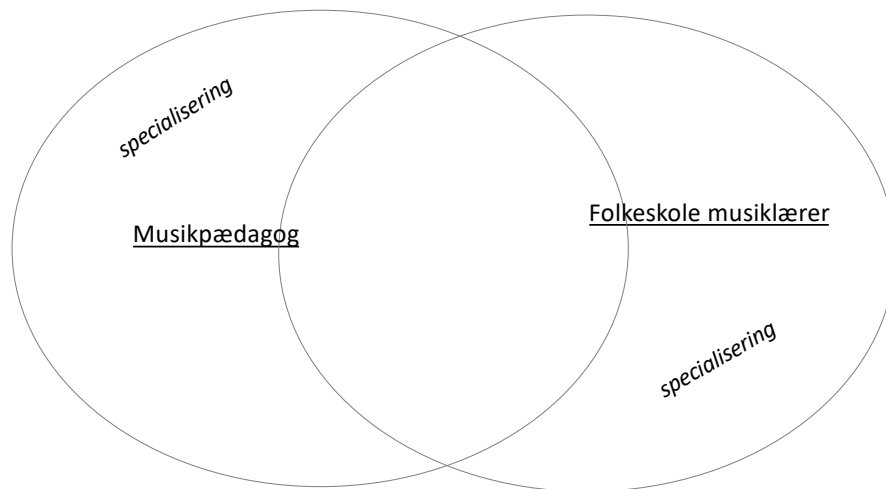
Finn Holst

Musik Til Alle - Horsens Start 2001: Udvidet musikundervisning - samarbejde mellem folkeskole og musikskole

Samarbejde er afgørende...

Samarbejde kan være mange ting:

- Arbejdsdeling
- Samarbejde på K1, K2, K3

Tre typer samarbejdsprojekter:

Jorun Borgen 2011 – Den Kulturelle Rygsæk

1. **Ekstern model.** Her tilbyder ”eksterne” kunstnere eller kunstformidlere færdige forløb, der sælges til skolerne som ”en vare”. Skolen er kunde og modtager. Der er en klar rollefordeling mellem kunstner og lærer. Forhandling eller samarbejde mellem parterne om indhold og faglige kvalitetskriterier har kun lidt plads, og man betragter det ikke altid som nødvendigt.

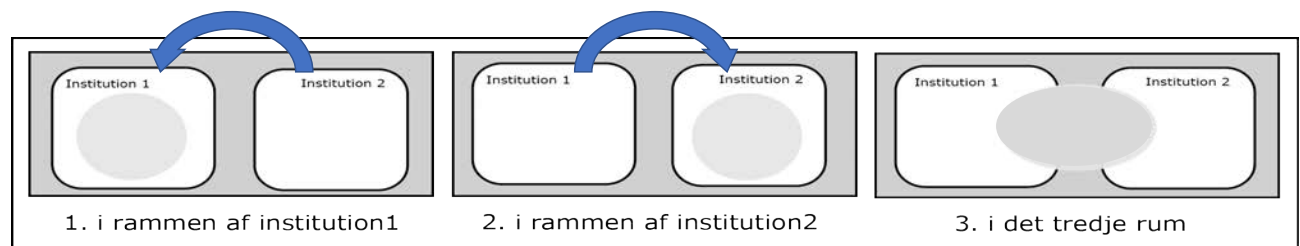
2. **Partnerskabsmodel.** Her samarbejder kunstnere/kunstformidlere f.eks. fra et lokalt museum eller en musikskole med lærere/pædagoger i klart definerede partnerskaber i tidsafgrænsede kunst- og formidlingsprojekter. De kommer fra hvert sit sted og med hver sin faglige kompetence.

3. **Integreret model.** Her er kunst og kultur koblet tæt sammen med fagene i skolen. Det er et længerevarende forløb og samarbejde, hvor lærere og eksterne aktører har forskellige kompetencer og roller.

Samarbejde i Åben Skole – musikalske fællesskaber i det tredje rum (Holst. Unge Pædagoger nr. 3, 2016)

I åben-skole-samarbejdet mellem folkeskole og musikskole kan samarbejdet rette sig mod henholdsvis den ene (1) eller den anden (2) institutionelle målsætning.

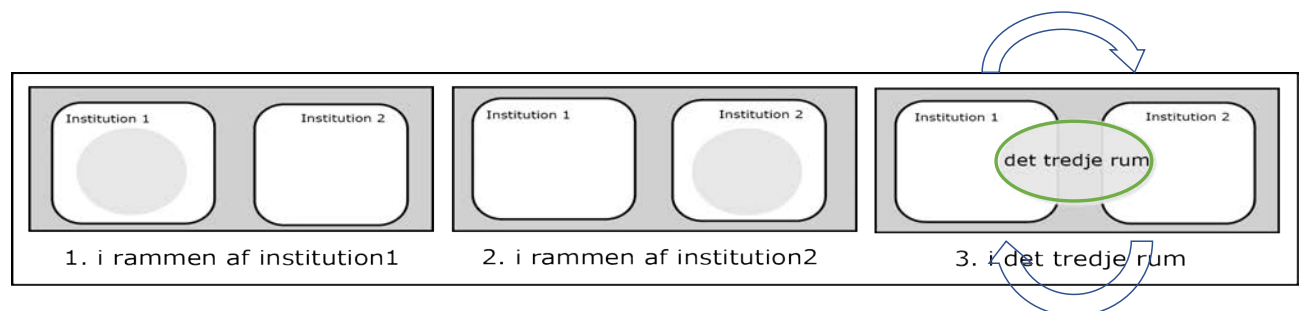
(1) Åben skole for at skaffe ekstra eller andre ressourcer til at løse skolens opgave / hullefyldning ?

Samarbejde i Åben Skole - musikalske fællesskaber i det tredje rum (Holst. Unge Pædagoger nr. 3, 2016)

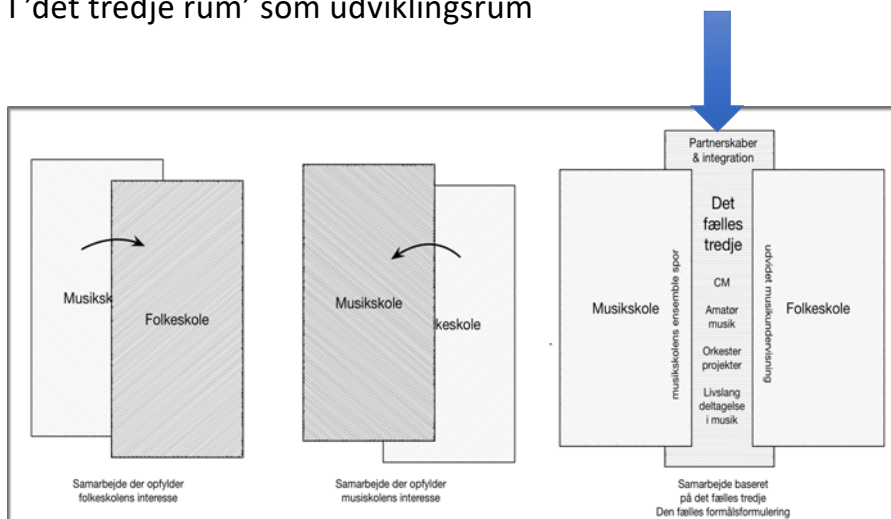
i åben-skole-samarbejdet mellem folkeskole og musikskole kan samarbejdet rette sig mod henholdsvis den ene (1) eller den anden (2) institutionelle målsætning.

En tredje mulighed kommer til syne i aktuelle projekter, hvor forskellige former for samarbejde inddrager både folkeskolens fælles almene musikundervisning og musikskolens specialiserede undervisning.

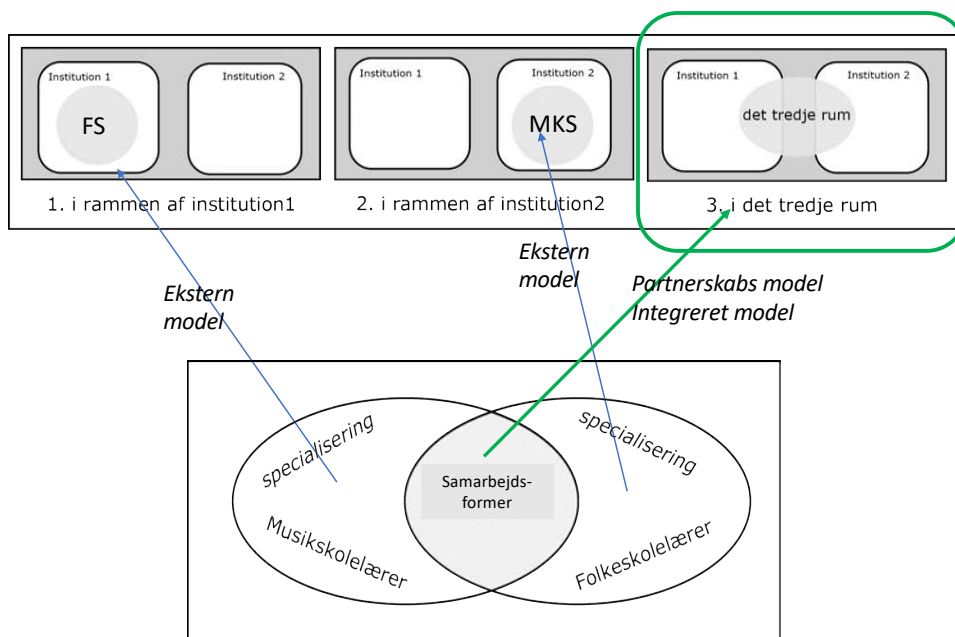

Eksempel: Instrument- og orkesterklasser

- Partnerskaber / gensidigt samarbejde
- Fælles formål – mulighed for livslang deltagelse i musik
- Inkluderende / for alle
- Institutionel åbenhed - fleksibelt
- I 'det tredje rum' som udviklingsrum

Samarbejde i Åben Skole - fleksible strukturer og partnerskaber Det Tredje Rum - et musikalsk muligheds- og udviklingsrum

El Sistema inspirerede projekter – Musik Unik, Århus / Gellerup

HOPE
Tåstrup

Ret til lige muligheder for deltagelse for alle

Børnekonventionen §31 stk.2. omhandler:

- *barnets ret til fuld deltagelse i det kulturelle og kunstneriske liv*
- *lige muligheder for kulturel, kunstnerisk, fritidspræget og rekreativ udfoldelse*

Specielt for musik:

Rettighedsdeklarationen fra The International Music Council (UNESCO):
Rettigheder for alle børn og unge

- 1. The right to express themselves musically in all freedom.*
- 2. The right to learn musical languages and skills.*
- 3. The right to have access to musical involvement through participation, listening, creation and information.*

Mere Musik til byens Børn – Københavns Kommune

...at alle børn i hele byen, herunder at børn fra mindre ressourcestærke hjem, får mulighed for at deltage i tilbud om frivillig musikundervisning.

Citater fra børnene (Mere Musik til Byens Børn):

"...man får også sommerfugle i maven og jeg bliver helt glad af det". "...jeg får lyst til at danse".

"Sådan hver mandag, så glæder jeg mig rigtig meget til musik. Jeg synes det er rigtig sjovt at synge og jeg bliver rigtig glad hver gang vi skal herved."

"Det har været godt. For det er også meget sjovt, og vi laver nogle sange og det er dejligt og vi får lov til at spille og det er også rigtig dejligt. Så lærer man noget nyt".

Det er også rigtig dejligt at høre begge to sammen, nærmest som en blanding... ligesom når man bager en kage, så blander man mel og nogle andre ting, og så laver man en dejlig lækker kage. Det er ligesom violin og bas"

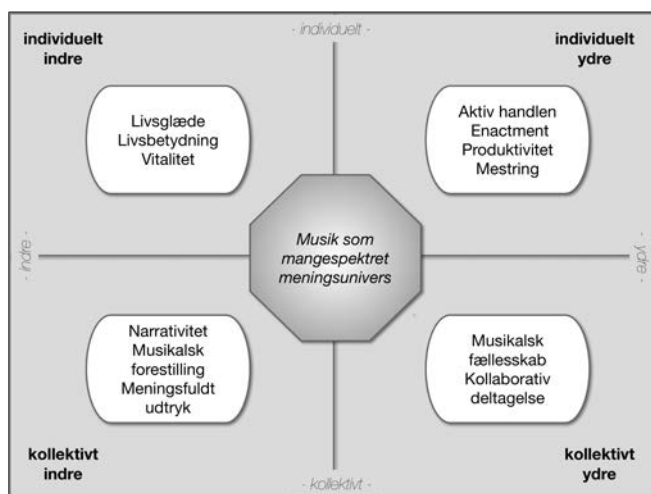
" Først så var det svært men så lærte jeg det bare og så blev det helt nemt."

"Det er bare når man spiller så føler man sig rigtig god til at spille....jeg bliver glad"

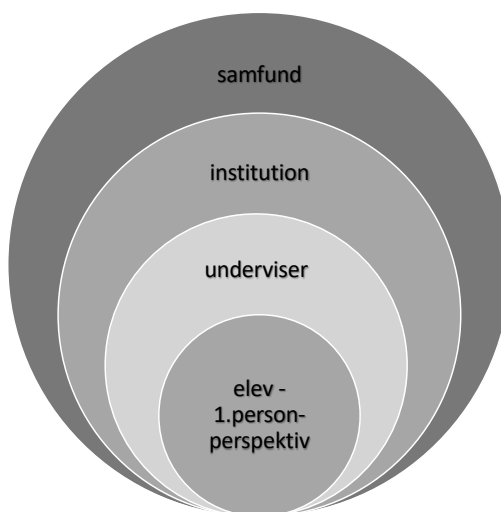
"Det føles som om mit hjerte er lavet af blomster".

Oplevet betydning og værdi - fire dimensioner

1. Glæde, livsglæde, 'drive', flow.
2. Musikalsk fællesskab, anerkendelse
3. Musikalsk meningsfuldhed, selvværd, identitet.
4. Aktiv læring og mestring

Value = værdi for hvem og i hvilken kontekst

"Effekt" handler om at måle kunsten "på noget andet" dvs. på den transferværdi. Det er der masser af forskningsbelæg for. Men det er ikke derfor vi laver musik eller teater. Derfor er begrebet effekt for dårligt og reelt uegnet til at forstå værdien heraf.

En central pointe er, at det er afgørende nødvendigt at genetablere betydningen af førstehåndserfaring som et centralt forhold i undersøgelsen af værdien af kunst og kultur – og dermed kunstens værdi for børn og unge.

Der er forskningsbelæg i lange baner for "transfer – effekt" af musik.

Metaundersøgelse Musik (Hallam – IoE, London).

Undersøgelsen udgivet i 2015 er et meta-review af virkninger (effects) af børns og unges aktive deltagelse i musik (se kortlægningsundersøgelsen)

- Auditiv perception og sproglige færdigheder
- Eksekutive funktioner og selvregulering
- Kreativitet
- Resultater i skolefag generelt
- Musik og personlighed
- Motivation i skolen herunder for skoletrætte elever
- Social sammenhængskraft og inklusion
- Social kompetence
- Empati og følelsesmæssig kompetence
- Trivsel
- Personlig udvikling, selvværd og identitet

EGEDAL-projektet – Musik og Værdi

Samarbejde Egedal Musikskole og 5 lokalskoler.

Der er gennemført en undersøgelse med 386 elever. Vi har undersøgt værdien af børns aktive deltagelse i musik i et førstepersons perspektiv – hvad det betyder for dem. Vi har givet børnene en stemme, og de fortæller, at der er skabt værdi for dem.

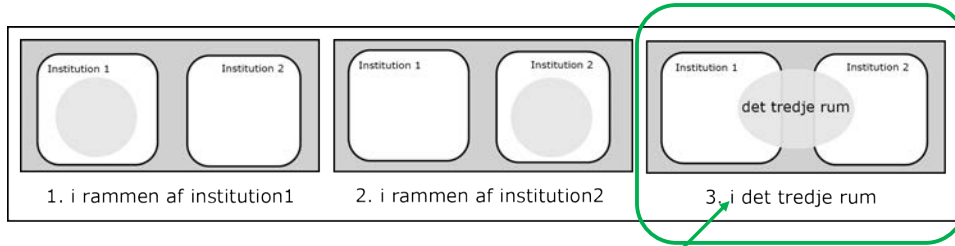
Det gode budskab er også, at børnenes oplevelse af glæde, fællesskab og aktiv medvirken, skaber særlig gode muligheder for læring.

Værdi skaber effekt (og ikke omvendt...)

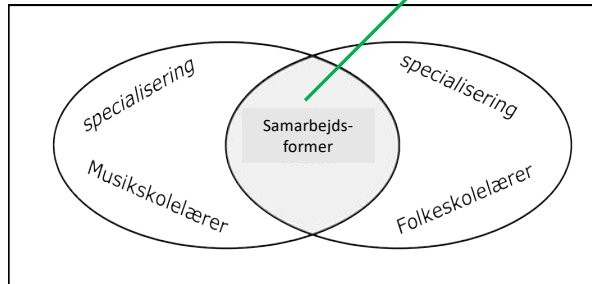

Samarbejde i Åben Skole - fleksible strukturer og partnerskaber

Det Tredje Rum - et fællesskabende muligheds- og udviklingsrum

ekstern ekstern partnerskab

*Hullefyldning?
"instrumentelt"
Samarbejde*

*Værdiskabelse
partnerskab
i det fælles
tredje*